

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

Warszawa, dnia 13 grudnia 2008 r.

DD2/0602/59/SEW/08/BMI9-1185

Dot. BPS/DSK-043-1041/08

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiadając na wystąpienie Wicemarszałka Senatu Pana Marka Ziółkowskiego z dnia 19 listopada 2008r. Nr BPS/DSK-043-1041/08, przy którym załączono oświadczenie złożone przez Pana Senatora Przemysława Błaszczyka podczas 21 posiedzenia Senatu RP w dniu 7 listopada 2008r. w sprawie obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych przez osoby fizyczne, będące podatnikami podatku dochodowego od dochodów osiągniętych z działów specjalnych produkcji rolnej, uprzejmie wyjaśniam.

Ustawa z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.) – w art. 10 ust. 1 pkt 4 – jako odrębne źródło przychodów rozróżnia działy specjalne produkcji rolnej.

Wyboru sposobu ustalania dochodu z tego źródła tj. na podstawie ksiąg, bądź norm szacunkowych – dokonuje podatnik sam. Jednakże możliwość wyboru sposobu ustalania dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej jest ograniczona wielkością uzyskanego przychodu z tego źródła.

Stosownie do art. 24a ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych oraz spółki partnerskie wykonujące działalność gospodarczą, są obowiązane ewidencjonować zdarzenia gospodarcze w podatkowej księdze przychodów i rozchodów albo w księgach rachunkowych. Możliwość prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów ograniczona jest limitem przychodów. Zgodnie bowiem z art. 24a ust. 4 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych dotyczy osób fizycznych, spółek cywilnych osób fizycznych, spółek jawnych osób fizycznych oraz spółek partnerskich jeżeli ich przychody, w rozumieniu art. 14, za poprzedni rok podatkowy wyniosły w walucie

polskiej co najmniej równowartość kwoty określonej w EURO w przepisach o rachunkowości.

W myśl art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.) osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych oraz spółki partnerskie zobowiązane są do prowadzenia ksiąg rachunkowych, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 1.200.000 EURO. Wielkość wyrażoną w EURO – stosownie do art. 3 ust. 3 ustawy o rachunkowości – przelicza się na walutę polską po średnim kursie ustalonym przez Narodowy Bank Polski, na dzień 30 września roku poprzedzającego rok obrotowy.

Jak z powyższego wynika, obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych zależy od formy prawnej jednostki lub wielkości osiąganych przychodów, nie zaś od przedmiotu działalności i sposobu opodatkowania. Jeżeli zatem osoby fizyczne prowadzące działalność rolniczą, w tym także prowadzące działy specjalne produkcji rolnej przekroczą określoną w wyżej wymienionym przepisie kwotę, to są one zobowiązane do stosowania przepisów ustawy o rachunkowości.

Zgodnie z art. 15 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, przychód z działów specjalnych produkcji rolnej ustala się według zasad określonych w art. 14, jeżeli podatnik prowadzi księgi wykazujące te przychody. W myśl art. 24 ust. 4 zdanie 2 wymienionej ustawy, dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, jeżeli podatnik nie prowadzi ksiąg, o których mowa w art. 15, ustala się przy zastosowaniu norm szacunkowych dochodu z określonej powierzchni upraw lub jednostki produkcji zwierzęcej, określonych w załączniku nr 2.

Z powołanych wyżej przepisów wynika, że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej może być ustalany przy zastosowaniu norm tylko wówczas, gdy podatnik nie prowadzi ksiąg. W sytuacji, gdy podatnik - wypełniając obowiązek nałożony przez art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości – prowadzi księgi rachunkowe, dochód z tego źródła ustalany jest na podstawie tych ksiąg.

Należy również zauważyć, że stanowisko Ministra Finansów co do objęcia - w określonych warunkach - obowiązkiem prowadzenia ksiąg rachunkowych podmiotów prowadzących działy specjalne produkcji rolnej nie jest stanowiskiem nowym. Minister Finansów prezentował takie stanowisko już w piśmie z dnia 17 grudnia 2001r. w odpowiedzi na zapytanie posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej jak również wielokrotnie w późniejszych odpowiedziach na interpelacje poselskie oraz na zapytania dziennikarzy. Żadna z tych odpowiedzi nie zawierała odmiennej interpretacji obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Ponadto zauważam, że stanowisko Ministerstwa Finansów dotyczące powyższej kwestii zostało potwierdzone wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 czerwca 2008r., sygn. akt II FSK 183/07 oraz wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 23 października 2008r., sygn. akt I SA/OI 281/08.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że na podstawie art. 15 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa, (Dz. U. z 2005r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) organy podatkowe są zobowiązane do przestrzegania z urzędu swojej właściwości rzeczowej i miejscowej. Zgodnie z art. 13 § 1 powołanej ustawy, organem podatkowym stosownie do swojej właściwości jest naczelnik urzędu skarbowego, jako organ pierwszej instancji, organem odwoławczym jest zaś dyrektor izby skarbowej. W sytuacji, gdy podatnik nie zgadza się z

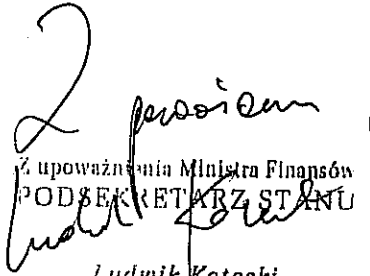
rozstrzygnięciem w sprawie zobowiązań podatkowych zawartym w decyzji organu pierwszej instancji, ma prawo, zgodnie z zawartym w decyzji pouczeniem, złożyć od niej odwołanie.

Należy również wyjaśnić, że podatnicy osiągający dochody z działów specjalnych produkcji rolnej mają możliwość występowania z wnioskami o zbadanie prawomocnych decyzji w trybach nadzwyczajnych przewidzianych w wyżej powołanej ustawie Ordynacja podatkowa.

W załączeniu pozwalam sobie przesłać kserokopię pisma z dnia 21 listopada 2008r., Nr DD2/066/15/SEW/08/BMI7-4114, będącego odpowiedzią na wystąpienie Krajowej Izby Producentów Drobiu i Pasz w Poznaniu.

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
2. Biuro Ministra
w gmachu

Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU
Ludwik Kotecki